

9/2005 . (II. 20.) Önkormányzati Rendelet

a közterületek, településrészek elnevezéséről, valamint a művészeti alkotások közterületen való elhelyezésének szabályairól

Hajdúnánás Városi Önkormányzat Képviselő-testülete a helyi önkormányzatokról szóló, többször módosított 1990. évi LXV. törvény (továbbiakban: Ötv.) 16. § (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján – figyelemmel az Ötv. 10. § (1) bekezdés h) pontjára, továbbá a magyarországi hivatalos földrajzi nevekről szóló 71/1989. (VII. 4.) MT rendeletben és az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Kormányrendelet 40. § (6) bekezdésében foglaltakra – a közterületnevek megállapításáról, valamint azok jelöléséről a következő önkormányzati rendeletet alkotja:

A rendelet célja, hatálya

1. §

- (1) E rendelet célja, hogy Hajdúnánás város közigazgatási területén a közterületek nevének (továbbiakban: földrajzi név) megállapítására, megváltoztatására, nyilvántartására, alkalmazására, az utcanév táblák elhelyezésére, a házszámozásra vonatkozó szabályokat, illetőleg a művészeti alkotások közterületen való elhelyezésének egyes kérdéseit meghatározza.
- (2) A rendelet hatálya kiterjed a Hajdúnánás város közigazgatási területén jelenleg meglévő, illetve a későbbiek során kialakuló valamennyi közterületre.

Értelmező rendelkezések

2. §

- (1) A rendelet alkalmazása szempontjából földrajzi név:
 - a) belterületi településrésznév: a helységek központi belterületének részét az egyéb belterületet vagy ezek lakónegyedét, üdülő- vagy gyógyhelyet jelölő név;
 - b) külterületi településrésznév: a helységek külterületének lakott részét jelölő név;¹
 - c) utcanév: a helységek út, utca, tér, park, köz, sétány stb. jellegű közterületét jelölő név, mely előtagból (például: személynév, fogalom, tárgy) és utca jelentésű utótagból áll
 - d) városrész név: történelmileg, vagy új beépítéssel kialakult területek és összefüggő terület egységek neve.
- (2) A rendelet alkalmazása szempontjából művészeti alkotás a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény hatálya alá tartozóan az irodalom, a tudomány és a művészet minden alkotása.

A földrajzi név megállapításának, megváltoztatásának és megszűnésének szabályai

3. §

¹ 2. § (1) a.)-b.) pontok a magyarországi hivatalos földrajzi nevekről szóló 71/1989. (VI. 4.) MT rendelet 3. § f.)-g.) pontjainak szó szerinti átvétele

- (1) A földrajzi név a közterületek megjelölésére, földrajzi azonosítására, a tájékozódás biztosítására szolgál, egyúttal emléket állít és hagyományt őriz.
- (2) Földrajzi név megállapítását vagy megváltoztatását Hajdúnánáson bejelentett lakóhellyel, vagy tartózkodási hellyel rendelkező lakos kezdeményezheti.
- (3) A földrajzi név megállapítása vagy megváltoztatása előtt - az előkészítés során - az érintett terület lakosságának a véleményét az érintett önkormányzati képviselők útján meg kell ismerni. A lakosság javaslatait a lehetőséghez képest figyelembe kell venni.
- (4) Új földrajzi név megállapítását a beépítés megkezdése előtt, illetve a közterületként való lejegyzést követő egy éven belül el kell végezni.
- (5) A földrajzi név megállapítása és megváltoztatása során figyelemmel kell lenni az élő névhasználatra, a történelmi hagyományokra, a helytörténeti kutatások eredményeire, a természeti környezetre, a nyelvi, nyelvhelyességi követelményekre.
- (6) A földrajzi név megváltoztatására akkor kerülhet sor, ha:
 - a) az azonos hangzású nevek zavarkeltők,
 - b) a névhasználatban kimutatható változás következett be,
 - c) a névvel jelölt terület vagy létesítmény megszűnt, vagy megváltozott,
 - d) a névhasználat, illetőleg az elnevezés a közérdek szempontjából nem kívánatos,
 - e) az új név kiemelkedő személy emlékének megörökítését szolgálja.

4. §

- (1) A városban minden, a 2. § (1) bekezdésében feltüntetett megnevezésű közterületet el kell nevezni.
- (2) Új utca nevét, annak közterületként való bejegyzését követően egy évben belül meg kell állapítani.
- (3) Ha egy utca a városrendezés, beépítés következtében két vagy több részre tagozódik, egységes utcaként megszűnik, az elkülönült utcarész(ek)nek – az elkülönüléstől számított egy éven belül – más nevet kell adni.
- (4) Az elnevezett utca természetes folytatásaként nyíló új útszakasz külön elnevezési eljárás nélkül a már elnevezett utca nevét veszi fel.
- (5) A lakótelepek épületei közötti szerviz utakat, továbbá a mezőgazdasági célú és lakónépeséget nem érintő dűlőutakat nem szükséges elnevezni.

5. §

- (1) Az utcanév megállapításakor figyelemmel kell lenni a történelmi és a helyi hagyományokra, a földrajzi környezetre és a nyelvhelyességi követelményekre.
- (2) Az utca elnevezésekor előnyben kell részesíteni az irányjelző és a helyhez kötődő neveket az emlékállító utcanevekkel szemben.
- (3) Az új elnevezéseknél betűk, vagy számjegyek nem helyettesítik az utcaneveket.
- (4) Meglévő utca nevét az új elnevezéseknél nem szabad felhasználni, kivéve, ha az utca korábbi nevének visszaállítása történik és ugyanolyan elnevezésű utca nincs.

6. §

- (1) Élő személyről közterület nem nevezhető el. Személyről közterületet elnevezni halála után, legalább 25 év elmúltával lehet.
- (2) A közterületnév előtagjának meg kell egyeznie a személy által használt családi és utónévvel.
- (3) Kizárólag vezetéknevet alkalmazni csak akkor szabad, ha a névadó személyiség általánosan ismert, illetőleg, ha az elnevezés egy családról történik.

- (4) Az (1) és (2) bekezdésekben foglaltaktól eltérni akkor lehet, ha a személy nem eredeti nevén vált ismertté.
- (5) Ha a névadó személy foglalkozása, hivatása vagy egyéb ismertető jegye szorosan kapcsolódik a személynévhez, akkor ez a közterületnévben is feltüntethető.
- (6) Közterület-elnevezéssel emléket állítani olyan magyar személynek lehet,
 - a) akinek közismert tevékenysége a nemzet történelmében kiemelkedő jelentőségű volt és személye közmegbecsülésnek örvend,
 - b) aki a tudomány, művelődés, sport vagy a társadalmi élet egyéb területén kimagaslóan jelentőset tett vagy alkotott, és ezáltal személyének emléke megőrzésre méltó,
 - c) akinek a város életében, történetében kiemelkedő szerepe volt, tevékenységével hozzájárult a város egészének vagy egy részének fejlődéséhez.
- (7) Közterületet elnevezni olyan nem magyar személyről is lehet, akinek élete, munkássága az emberiség egyetemes történelmében kiemelkedő jelentőségű volt.
- (8) Hajdúnánási illetőségű személyről elnevezett közterületen, arra alkalmas helyen és módon a névadó személyiség születési és halálozási évét, tevékenységét röviden ismertetni kell (ismertető tábla).
- (9) Az ismertető tábla elkészíttetése az önkormányzat feladata, melyet a közterület-névtábla kihelyezésével egyidejűleg kell elhelyezni.

7. §

Az elnevezéstől számított tíz éven belül nem lehet utcanévet változtatni.

8. §

- (1) Az utca – városrendezés, beépítés vagy más módon történő – megszűnésével külön államigazgatási döntés nélkül az utca neve is megszűnik.
- (2) Erről a jegyző az okmányiroda útján a Belügyminisztériumi Központi Adatnyilvántartását értesíti, jelölve a megszűnés okát és idejét.

9. §

Utcanevek védetté nyilvánítása

- (1) A helytörténeti, várostörténeti értékű utcaneveket védetté lehet nyilvánítani.
- (2) A védetté nyilvánításra a közterület-elnevezés szabályait kell megfelelően alkalmazni.
- (3) A védett utcanévet nem lehet megváltoztatni.

10. §

Utcánévjegyzék

- (1) A város közterületi neveiről utcanévjegyzéket kell vezetni.
- (2) Az utcanévjegyzék közhitelű nyilvántartás, mely tartalmazza:
 - a) az utcanév elő- és utótagját,
 - b) az elnevezés időpontját,
 - c) az elnevezést megállapító szerv nevét és határozatának számát,
 - d) az elnevezés, névváltozás, védetté nyilvánítás okát,
 - e) a korábbi utcanévre vonatkozó adatokat,
 - f) az utcanév jellegére (védett, egyedi, többes) utaló adatokat.

- (3) Az utcanévjegyzék vezetéséről - a Belügyminisztériumi Központi Adatnyilvántartásba történő adatbevitelről - az önkormányzat jegyzője az okmányiroda útján gondoskodik.

11. §

Hatásköri és eljárási szabályok a földrajzi név megállapítása és megváltoztatása során

- (1) A képviselő-testület hatáskörébe tartozik a földrajzi nevek megállapítása, az elnevezés megváltoztatása, valamint a bevezetés időpontjának meghatározása.
- (2) A földrajzi nevek megállapításával kapcsolatos előkészítő feladatokat a Polgármesteri Hivatal Városfejlesztési és Gazdálkodási Irodája látja el.
- (3) A földrajzi név megállapítására vagy megváltoztatására tett javaslatot a képviselő-testület Művelődési, Oktatási és Sport, valamint a Városfejlesztési, Környezetvédelmi és Idegenforgalmi Bizottsága véleményezi.
- (4) A földrajzi nevek megállapítására, vagy megváltoztatására vonatkozó határozat-tervezetet az önkormányzat jegyzője véleményezésre a tárcaközi Földrajzinév-bizottságnak is megküldi.
- (5) A megállapított földrajzi nevekről a jegyző köteles naprakész nyilvántartást vezetni és abban a változásokat folyamatosan feltüntetni.
- (6) A Polgármesteri Hivatal köteles biztosítani a nyilvántartás nyilvánosságát és hozzáférhetőségét.
- (7) A földrajzi név megállapításáról és megváltoztatásáról a közszolgálati, ingatlan-nyilvántartó szerveket, a közüzemek központjait és egyéb érdekelt szerveket (rendőrség, tűzoltók, posta, közlekedés, lakossági szolgáltatást végzők stb.) a jegyző haladéktalanul értesíti, míg a lakosságot a Hajdúnánás Városi Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 2/2004. (II. 13) számú Önkormányzati Rendelet 22. § (5) bekezdése szerint, valamint helyi média útján kell tájékoztatni.

Utcanév táblák

12. §

- (1) Az utca nevét a tájékozódást jól segítő utcanév táblákon kell feltüntetni. Az elhelyezés határidejéről az elnevező szerv határozatban rendelkezik.
- (2) Az utcanévtábla kihelyezése, karbantartása és pótlása a jegyző feladata, melyet a Polgármesteri Hivatal Városfejlesztési és Gazdálkodási Irodájának a közreműködésével lát el.
- (3) Az utcanévtábla elkészítésének, elhelyezésének, karbantartásának költsége az önkormányzatot terheli.
- (4) Az utcanév táblák egységes formájára, méretére, egyéb jellemzőire vonatkozó szabályokat a városi főépítész szakvéleményének ismeretében a képviselő-testület Művelődési, Oktatási és Sport, valamint a Városfejlesztési, Környezetvédelmi és Idegenforgalmi Bizottságai állapítják meg.

13. §

- (1) Az utcanév táblán fel kell tüntetni az utcanév elő- és utótagját. Az utcanév táblán feltüntetett neveknek meg kell egyezni az utcanévjegyzékben szereplő írásmóddal.

- (2) Az utca nevének megváltoztatása után a korábbi utcanév táblát a tájékozódás megkönnyítésére áthúzással érvénytelenítve egy évig az új nevet jelző tábla mellett meg kell hagyni.

14. §

- (1) Az utcanév táblát az utca mindkét oldalán, az utca elején és végén, valamint az utcakereszteződéseknél kell elhelyezni.
- (2) Az utcanév táblát épületen, kerítésen vagy ezek hiányában külön tartószerkezeten - jól látható helyen - kell elhelyezni.
- (3) Az ingatlan tulajdonosa, kezelője vagy használója az utcanévtábla elhelyezését és az ezzel kapcsolatos munkálatokat tűrni köteles. Amennyiben az utcanévtábla elhelyezésével az ingatlanon kár keletkezik, azt a kihelyezésért felelős szerv köteles megtéríteni.
- (5) Az utcanév táblán és a névtábla szélétől 1 m-en belül reklám feliratot, táblát elhelyezni nem szabad.
- (6) Az utcanév táblák kihelyezéséről a közszolgálati szerveket, közüzemeket és a kihelyezéssel érintett ingatlan tulajdonosát, kezelőjét vagy használóját a kihelyezésért felelős szerv köteles értesíteni.

15. §

Az utcanév táblát megrongálni, beszennyezni, eltakarni, vagy bármely más módon tájékoztató jellegét megszüntetni, jogtalanul kihelyezni, eltávolítani tilos.

Házzám megállapítása és a házzámtáblák

16. §

- (1) A házzámokat az önkormányzat jegyzője állapítja meg. Az ezzel kapcsolatos tennivalókat a Polgármesteri Hivatal Városfejlesztési és Gazdálkodási Irodája végzi.
- (2) A lakóházakat, egyéb épületeket és az építési telkeket - továbbiakban: ingatlanok - házzámmal kell ellátni. Az utcában több ingatlan azonos házzámmal nem jelölhető.
- (3) A házzám a belterületi ingatlanok - a vele érintkező közterületekre, utcákra megállapított - sorszámára.
- (4) A már megállapított házzámok megváltoztatására csak különös esetben kerülhet sor.
- (5) Az új utca ingatlanjait a telekalakítás elrendelésével, engedélyezésével egyidejűleg kell megszámozni.

17. §

A sorszámozást az alábbiak szerint kell megállapítani:

- a) a gyűjtő utakon a házzámok a városközponttól kifelé növekednek,
- b) a mellékút vonalak számozása a gyűjtő utaknál kezdődik,
- c) ha egy mellékút vonal több gyűjtőúthoz is kapcsolódik, akkor a helyi viszonyokat figyelembe véve kell a sorszámozás irányát megállapítani,
- d) a számozás kihagyás nélkül a közterülethez csatlakozó utolsó belterületi földrészletig tart,
- e) a számozás irányába nézve jobboldalon a páratlan, baloldalon a páros számokat kell alkalmazni,
- f) a tér, a park és más hasonló elhelyezkedésű közterület épületeinek, telkeinek számozása folyamatosan emelkedő számsorrendben az óramutató járásával megegyező irányban történik,

- g) a kialakult számozás után megosztott ingatlan újra számozódik, s az újonnan kialakított ingatlanok házszámai, a főszám első helyen történő megtartása mellett - a számsor növekedésének irányában - a, b, c alátörést kapnak,
- h) amennyiben a g) pont szerint számozott ingatlan később további megosztásra kerül, úgy a fő számhoz tartozó ingatlanok a g) pontban leírtaknak megfelelően újra számozódnak,
- i) kialakult számozás után egyesített ingatlanok az eredeti sorszámukat megtartják, ill. a g) és h) pontok szellemében újra számozódnak,
- j) tömblakásokat lépcsőházanként kell házszámmal ellátni, amit a használatbavételi eljárás során az önálló lakóegységek számozásával együtt kell megállapítani,
- k) egy helyrajzi számmal, egy bejárattal rendelkező ingatlanon lévő többlakásos lakóépületeket önálló lakóegységenként a g) pontban leírtaknak megfelelően kell számozni.

18. §

- (1) A házszám tábla elhelyezése, karbantartása és pótlása az ingatlan tulajdonosának (használójának) kötelessége.
- (2) A házszám táblát - hacsak fizikai akadály nincs - a kaputól jobbra, a házfalra (kerítésre) kell elhelyezni. Amennyiben az ingatlan nem a közterület felől nyílik, a házszám táblát a közút felől is el kell helyezni.
- (3) Az ingatlan tulajdonosa (kezelője, használója) köteles az ingatlant (épületet, beépítetlen telket) a 16. §-ban leírt házszám táblával ellátni és annak folyamatos karbantartásáról gondoskodni.
- (4) Utcanév-és házszám változás esetén a 13. § (2) bekezdésben foglaltak szerint kell eljárni.
- (5) A külterületi házszám táblán a településrész nevét is fel kell tüntetni.

19. §

Az utcában az ingatlanokat (épületeket és beépítetlen telkeket) - amennyiben az ingatlan más módon egyértelműen nem azonosítható - jól látható táblán feltüntetett helyrajzi számmal kell ellátni.

Művészeti alkotások elhelyezése

20. §

- (1) Művészeti alkotás elhelyezését az önkormányzat bármely bizottsága, bármely képviselő kezdeményezheti.
- (2) Művészeti alkotás közterületen, valamint önkormányzati tulajdonú épületen való elhelyezéséről, áthelyezéséről, lebontásáról (továbbiakban: elhelyezés) az önkormányzat képviselő-testülete dönt, s gondoskodik annak fenntartásáról és felújításáról.
- (3) A döntéshez, a műalkotás művészi értékére vonatkozó szakvéleményt kell beszerezni.
- (4) Nem önkormányzati tulajdonú épületen lévő művészeti alkotásokat a képviselő-testület – szakvélemény kikérésével – védeni köteles, új elhelyezése esetén véleményezési joga van.
- (5) Az elhelyezésre vonatkozó javaslatot a képviselő-testület Művelődési, Oktatási és Sport valamint a Városfejlesztési, Környezetvédelmi és Idegenforgalmi Bizottságai készítik elő.
- (6) Az elhelyezés során az építésügyi, városrendezési és szakhatóságok előírásait be kell tartani.

21. §

- (1) A művészeti alkotás közterületen történő elhelyezéséről a Polgármesteri Hivatal gondoskodik.

- (2) A közterületeken lévő művészeti alkotások megrongálása, elhelyezésének megváltoztatása vagy engedély nélküli eltávolítása tilos.

22. §

Szabálysértési és egyéb rendelkezések

- (1) Szabálysértést követ el és 30.000 Ft-ig terjedő pénzbírsággal sújtható, aki:
- az utcanévtábla elhelyezését megakadályozza,
 - az utcanév-és házszám táblát megrongálja, beszennyezi, szövegét megváltoztatja, vagy olvashatatlanná teszi, illetve engedély nélkül eltávolítja,
 - a házszám tábla elhelyezési, karbantartási és pótlási kötelezettségének nem tesz eleget.
- (2) A közterület felügyelet a rendeletben foglalt előírások megtartását ellenőrzi, és az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés elkövetőjével szemben
- 10.000 Ft-ig terjedő helyszíni bírságot szabhat ki, vagy
 - szabálysértési eljárást kezdeményezhet.
- (3) Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés elkövetőjével szembeni eljárás Hajdúnánás város önkormányzatának jegyzője, mint I. fokú szabálysértési hatóság hatáskörébe tartozik.

23. §

E rendelet 2005. március 1-én lép hatályba.

Hajdúnánás, 2005. február 10.

Dr. Éles András
polgármester

Medgyesiné dr. Gombos Éva
jegyző

Záradék: Az önkormányzati rendelet kihirdetése megtörtént.

Hajdúnánás, 2005. február 20.

Medgyesiné dr. Gombos Éva
jegyző